

Právnická fakulta Masarykovy univerzity  
Ústav práva a technologií

Rešerše

Trvání majetkových práv podle §27 odst. 1 AutZ je nepřiměřeně dlouhé.

Autor: Mário Rábek  
UČO: 393113  
Předmět: MVV57912K České PIS  
Školní rok: 2018/2019

Zadání se týká konkrétního ustanovení zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona a stanovuje tezi o (ne)přiměřenosti délky trvání majetkových práv. Půjde tedy o problematiku

majetkových práv, jejich trvání a specifika autorského práva. Můj první krok bylo otevření autorského zákona v systému [beck-online.cz](http://beck-online.cz) a nalezení příslušného ustanovení, tj. §27 odst. 1.

Jelikož se jedná o platné a účinné ustanovení českého právního řádu, moje další kroky budou směřovat k přezkoumání sloupce souvislostí systému [beck-online.cz](http://beck-online.cz) (pravá část webového rozhraní), tedy komentářů, článků, důvodových zpráv a případných novelizací předmětného ustanovení.

**Důvodová zpráva** k autorskému zákonu se problematice trvání majetkových práv věnuje jak v obecné, tak ve zvláštní části. Předchůdcem dnes platného autorského zákona byl zákon č. 35/1965, autorský zákon (starý). Podle něho trvali práva výkonných umělců (zde ještě majetková a osobnostní práva představovala nedílný celek) 25 let. Ke změně došlo novelou starého autorského zákona č. 89/1990 Sb. Tato trvání práv prodloužila na 50 let, co byla hodnota srovnatelná se zeměmi EÚ. Autorský zákon (121/2000 Sb.) pak oddělil práva osobnostní (které zanikají smrtí autora) od práv majetkových, pro které stanovuje již stanovuje dodnes platnou délku trvání, tedy po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti. Oddělení osobnostních a majetkových práv mělo za důsledek určité „posílení“ ochrany majetkových práv, jelikož se již dílo nemůže stát volným před uplynutím stanovené doby, jak tomu bylo za účinnosti starého autorského zákona.

Délka trvání majetkových práv v autorském zákoně byla určena na základě stejné hodnoty používané v zemích EÚ, vycházejíc z potřeb jednotného trhu. Podkladem pro tuto hodnotu v zemích EÚ byla směrnice Rady 93/98/EHS. Směrnice ve svém čl. 1 pro definici práv odkazuje na Bernskou úmluvu, a stanovuje délku jejich trvání právě na 70 let.

**Bernské úmluvy** o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 8. 9. 1886 se Česká republika účastní od roku 1921, v posledně revidovaném znění pak od roku 1980. Tato pro smluvní státy stanovuje minimální úroveň ochrany autorských práv. Úmluva ve svém čl. 7 odst. 1 určuje délku trvání autorských práv po dobu autorova života a 50 let po jeho smrti.

Dalšími významnými mezinárodními smlouvami, kterými je v této oblasti Česká republika vázána je dle důvodové zprávy Římská úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a televizních a rozhlasových organizací a dále Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví - Dohoda TRIPS.

Římskou úmluvu se mi nepovedlo dohledat ani v jednom ze systémů [beck-online.cz](http://beck-online.cz), ASPI, CODEXIS, pomohl jsem si proto vyhledávačem Google, po zadání požadavku „římská



**beck-online.cz:** v záložce Rozšířené hledání jsem do pole „*Vztah k předpisu*“ zadal  
„121/2000 Sb.“, do pole „*V textu TL*“ pak § 27 nebo nic  
CODEXIS do vyhledávacího pole jsem napsal „121/2000 Sb. § 27“

### **K délce trvání majetkových práv**

Majetková práva obecně upravuje zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník. Autorský zákon je lex specialis k Občanskému zákoníku. V Občanském zákoníku se pak nachází instituty omezující délku uplatnitelnosti práva a trvání práva - promlčení a prekluze. Promlčení je dle komentáře právní následek vyvolaný marným uplynutím dané lhůty aniž by došlo k realizaci práva. Prekluze je zánik práva v důsledku jeho neuplatnění v určeném čase. Mezi prekluzí a trváním majetkových práv autorů tedy je možné spatřit určitou paralelu, jelikož u obou dochází k zániku práv. Jelikož se ale prekluze obecně neužívá v souvislosti se zánikem absolutních majetkových práv, nebude možné použít analogicky její právní úpravu pro argumentaci ke zkrácení délky trvání majetkových práv.

Zdroje:

### Důvodové zprávy:

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákon (Vláda: Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), č. 121/2000 Dz)

Důvodová zpráva k zákonu č. 228/2014 Sb. (Vláda: Důvodová zpráva k zákonu č. 228/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů, č. 228/2014 Dz)

## Komentáře:

Prekluze, Pojem a podstata promlčení

(LAZÍKOVÁ, Jarmila, ŠTEVČEK, Marek. § 609 [Pojem a podstata promlčení]. In: BÍLKOVÁ, Jana, ČERNÝ, Michal, ČUHELOVÁ, Kateřina, DAVID, Ludvík, DÁVID, Radovan, DOBROVOLNÁ, Eva, FOJTÍK, Lumír, HANDLAR, Jiří, HAVLAN, Petr, HOLEJŠOVSKÝ, Josef, HORECKÝ, Jan, HULMÁK, Milan, HURDÍK, Jan, HRDLIČKA, Miloslav, KOUKAL, Pavel, LASÁK, Jan, LAVICKÝ, Petr, LAZÍKOVÁ, Jarmila, LEBEDA, Martin, PODIVÍNOVÁ, Martina Kuloglija, PONDIKASOVÁ, Tereza, RONOVSÁ, Kateřina, RUBAN, Radek, ŠEVČEK, Marek, TŮMA, Pavel, VÍTEK, Jindřich. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 2166. ISBN 978-80-7400-529-9.)

## Legislativa:

Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993 o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, 31993L0098)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, 32011L0077

Zákon č. 89/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon)

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, § 609, § 654

Vyhláška č. 133/1980 Sb., o Bernské úmluvě o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, doplněné v Paříži dne 4. května 1896, revidované v Berlíně dne 13. listopadu 1908, doplněné v Bernu dne 20. března 1914, a revidované v Římě dne 2. června 1928, v

Bruselu dne 26. června 1948, ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Paříži dne 24. července 1971

Vyhláška č. 192/1964 Sb., ministra zahraničních věcí o Mezinárodní úmluvě o ochraně výkonných umělců, výrobků zvukových záznamů a rozhlasových organizací